

Rapport

VårKultur 2012

Fotografering och fotokonst

Sydkustens landskapsförbund
Produforum Åboland
Pargas stad, kultursektorn
Kimitoön, kultursektorn
Åbo kulturcentral

Vi tackar
samarbetsparter, fotografer, fotokonstnärer, andra aktörer
samt
Martha och Albin Löfgrens kulturfond.

VårKultur 2012

Allmänt

Vårkultur är ett samarbete mellan Sydkustens landskapsförbund och kultursektorerna i Pargas, Åbo och Kimitoön. Genom samarbetet vill vi lyfta fram ett tema och ordna olika evenemang, diskussioner och seminarier i anknytning till temat. Målet är att nå en bred publik och att även skapa gemenskap över kommungränserna utgående från kulturen. Det är givande och lärorikt att samarbeta kring ett gemensamt projekt där man har nytta av varandras kunskaper och kontakter. Tidigare teman för samarbetet har varit musik, litteratur, historia, berättande samt kultur för och med seniorer.

Sydkusten fungerar som koordinerande instans och arbetsgruppen kompletteras med expertis inom det tema man valt. Vårkultur bidrar till en gemenskap mellan kommunerna och de som arbetar med kulturfrågor vilket även underlättar samarbete kring andra frågor. Senaste år och i år samarbetar vi även nära med Produforum Åboland och dess nätverk av kulturaktörer.

Temat för VårKultur 2012 var fotografering och målet var att lyfta fram foto som konstform och samtidigt ta upp allmänna frågor som har att göra med bilder och bildhantering. Projektet riktade sig både till professionella och till hobbyfotografer samt till allmänheten. Med projektet ville arbetsgruppen nå allmänheten, få folk engagerade, öka medvetenheten om fotokonst och diskutera bilders värde. Ett annat mål var att öka kunskaperna om bilder och bildhantering, genom att ordna kurser/seminarier samt att ge synlighet åt regionens fotografer.

Arbetsgruppens arbete

Arbetsgruppen för VårKultur 2012 bestod av följande personer:

Ann-Sofie Isaksson, kulturchef, Pargas stad
Solveig Friberg, kultursekreterare, Kimitoöns kommun
Johanna Slotte, t.f. kultursekreterare, Åbo stad
Kristin Mattsson, projektchef, Produforum Åboland
Marina Saanila (fr.o.m. 1.3.2012), projektkoordinator, Produforum Åboland

Lena Långbacka från Sydkustens landskapsförbund fungerade som sammankallare och som koordinatör för projektet.

Följande personer bidrog med förslag, expertis och synpunkter i samband med planeringsarbetet: Lasse Andersson, Peter Flinkman, Janne Gröning, Hans G. Hästbacka, Marjatta Karikoski, Dan Strömberg, Tom Grönroos, Anna Franck, Tea Langh och Ritva Kovalainen.

Arbetsgruppen hade möten ungefär en gång per månad. Onsdagen den 2 november hölls ett öppet planeringsmöte på Åbo stadsbibliotek för alla intresserade. Tisdagen den 31 januari höll arbetsgruppen sitt möte på Wäinö Aaltonens museum. Mötet inleddes med en guidning på fotoutställningen "Ytterligheternas gemensamma nämnare" som skildrade 20 år av fotografiutbildning i Åbo. Mötet avslutades med att Minna-Maija Lappalainen berättade om elskåpskonstprojektet BOX i Åbo.

Arbetsgruppen för VårKultur tackar alla som bidragit till att förverkliga programmet, samt till Martha och Albin Löfgrens fond för det ekonomiska bidraget.

Marknadsföring och information

Ny webbsida

VårKultur satsade detta år på att skapa en webbsida för projektet, www.varkultur.fi. På sajten presenteras VårKultur och det programutbud som erbjudits under våren. Man kan också få information om tidigare teman för VårKultur. Avsikten är att webbsidan fortsätter fungera som informationskanal även i framtiden.

En del av sajten utgörs av ett Fotoforum, där man kan ladda upp bilder och diskutera fotografering. Målet är att forumet fortsätter fungera även efter att projektet tagit slut.

Programhäfte

Ett programhäfte med information om programmet för VårKultur trycktes upp. Häftet innehöll även aktuella artiklar samt information om fotoföreningar i Åboregionen. Dessutom hade fotografer och fotokonstnärer verksamma i Åbo och Åboland möjlighet att presentera sig i häftet. Programhäftet kan laddas ner på <http://www.varkultur.fi/varkultur-2012/>.

Övrigt

VårKultur skapade en Facebook-grupp för att diskutera programmet och idéer samt för att marknadsföra olika evenemang.

Därutöver marknadsfördes projektet med hjälp av e-post, annonser och tidningsartiklar samt via nätportalerna Kulturforum och Kulturpost. Vissa evenemang gjordes i samarbete med ÅU och marknadsföringen för en del av programmet sköttes av de enskilda arrangörerna. Projektet fick också synlighet i media, i både tidningsartiklar och notiser, främst i de lokala tidningarna Åbo underrättelser, Annonsbladet och Pargas Kungörelser samt i radio Vega Åboland.

Åboländska fotodagar, 30.3-1.4.2012

Programmet inleddes med åboländska fotodagar fredag, 30.3 – söndag, 1.4. Fotodagarna startade på fredagen på Wäinö Aaltonens museum i Åbo, fortsatte på lördagen på Villa Lande i Kimito och avslutades i Pargas stadshus på söndagen. Totalt deltog ca 100 personer i programmet.

Programmet var mångsidigt och belyste fotokonst och fotografyrket ur olika perspektiv. Fredagen inleddes med en guidad rundvandring på WAM-utställningen "Ytterligheternas gemensamma nämnare". Renja Leino, som varit med i planeringsgruppen för utställningen kommenterade utställningen och berättade kort om bakgrunden. Därefter höll Jens-Ole Hedman från Jakobstads museum en föreläsning om fotografiets historia. Kvällen avslutades med invigning av VårKultur 2012 och mingel.

På lördagen i Kimito höll Jens-Ole Hedman en föreläsning om hantering, förvaring och katalogisering av fotografier. Därefter fick publiken höra hur professionella fotografer kommenterade bilder som skickats in i förväg. Följande programpunkt var att fotograferna Pekka Turunen, Kristoffer Albrecht och Ritva Kovalainen berättade om hur de jobbar med fotografering. Till sist hade man möjlighet att få sina fotoportföljer granskade av fotografer.

Fotodagarna avslutades i Pargas på söndagen, där fotograferna Andy Horner, Charlotta Boucht, Heidi Lunabba och Seilo Ristimäki berättade om olika sätt att livnära sig på fotografering. Under dagen hade deltagarna också möjlighet att bekanta sig med gamla kameror, som ställdes ut av Clotte Lundsten.

Kurser, evenemang och utställningar

Under våren ordnades ett mångsidigt utbud av kurser, evenemang och utställningar. Största delen av programmet förverkligades av olika aktörer och samarbetsparter, medan arbetsgruppen koordinerade programmet till en helhet. Kurser ordnades både för nybörjare, för längre hunna och för ungdomar. Alla kurser kunde tyvärr inte förverkligas pga för litet deltagarantal.

Fotomaraton ordnades på tre orter av olika arrangörer. Sagalund ordnade s.k. Porträttgalleri i Kimito, Västanfjärd och Dalsbruk, där man diskuterade och identifierade personporträtt. Målet är att skapa ett åboländskt porträttgalleri. Servicehuset Wilén nappade också på temat och jobbade under en månads tid med fotografier på olika sätt.

I Åbo ordnades fototävlingen I love Åbo. Arrangörer var Åbo kulturcentral och Luckan i Åbo, i samarbete med Kameraboden och Åbo Underrättelser. De tre vinnarbilderna publicerades i Åbo, samt på ett vykort.

I Pargas testade man konceptet med fotosnack enligt "Pecha kucha"-metoden. Det innebär att var och en får presentera 20 bilder och prata högst 20 sekunder per bild. Fotosnacket arrangerades i Nagu, Korpo och Pargas, med fyra fotografer per kväll. Förutom att publiken fick höra intressanta berättelser om fotografernas tankar blev fotosnacket även ett forum för fotografer att träffas. En fotoresa, som lockade ett stort antal deltagare, ordnades till Brännskär i Nagu.

Utställningar ordnades på olika håll, bl.a. i Nagu, Pargas, Kimito och Korpo. Under sommaren kan man på Vindsgalleriet i Åbo se bilder från bl.a. det fotomaraton som ordnades i Åbo.

Fotovandring, 2.5 kl. 18.00

En fotovandring arrangerades onsdagen den 2 maj på nio orter i Åbo och Åboland. Evenemanget var öppet för alla och målet var att göra en trevlig promenad där man ser på närmiljön genom kameran. På varje ort fanns en ledare, som hade planerat rutten. Efter promenaden kunde alla som deltagit ladda upp 1-2 bilder på fotoforumet på VårKulturs webbplats. En del av bilderna publicerades också i ÅU. Bland deltagarna lottades fyra fotoböcker ut.

Fotovandringarna startade enligt följande:

Pargas / Gästhamnen / Lasse Andersson
Nagu / Torget / Tatu Lertola
Korpo / Rumar utsiktstorn / Renja Leino
Houtskär / Hypeis by / Martin Sainio
Iniö/ Snäckan/ Janne Gröning
Åbo / Arken, Fabriksgatan 2 / Håkan Eklund
Kimito / Villa Lande / Bodil Söderblom
Dalsbruk / Bio Pony / Maria Manelius
Västanfjärd / Västanfjärds gamla kyrka / Helena Laakkonen, Marjatta Karikoski

En vandring planerades till Hitis, men måste inhiberas pga sjukdom.

Ca 100 bilder från olika delar av vandringen finns på <http://www.varkultur.fi/varkultur-2012/fotovandring/>.

Nedan några bilder från vandringen i Pargas.

Totalt deltog ett 60-tal personer. Kamerorna som användes var av alla de slag. Små och större systemkameror, pocketkameror och en mobiltelefonkamera kom till användning när batterierna gav upp i en pocketkamera. Folk verkade nöjda och på många håll diskuterade man en fortsättning. Här några kommentarer:

"Det verkade som om deltagarna nog gillade vandringen. Jag hade valt en rutt med vyer/detaljer man som bilburen vanligen inte ser. Vi kopplade genast på det "tredje ögat", det som ser mera än de två ögonen vi använder i vardagslag. Jag ville inte styra dem men hjälpte ibland med lite vinkar: "titta en sån...", "vilken vacker ...", "så intressant ...".

"Alla var överens om att en ny vandring, kanske på hösten, nog skulle vara intressant. Vi beslöt också att göra en uppföljning med några bilder per man som vi tittar på tillsammans inom en snar framtid."

"Det kom bra med folk, barn, unga och vuxna. Trevligt. Två timmar i härligt väder. Korpoborna tyckte mycket om det här och önskar fortsättning."

"Vi hade jättefint väder och alla tyckte att det var jätteinspirerande att vi tillsammans hittade nya vinklar i Iniö, till och med infödda hade aldrig varit nere vid båthusen invid gästhamnen – otroligt... och nu först kom de underfund med hur fint det var, man såg på saker och ting på ett annat sätt via linsen än normalt!"

"Vi tyckte nog alla att det var en rolig promenad, att tillsammans utforska nya vyer och idéer."

Förhoppningsvis finns det någon som är intresserad av att ordna fotovandringar i framtiden. En fotovandring är lätt att förverkliga och det är ett bra sätt att öka intresset och kunskapen både om fotografering och om närmiljön.

Fotoseminarium och sommarträff 18.6 i Korpoström

Som avslutning på VårKultur-temat ordnades ett fotoseminarium och sommarträff i samarbete med ämnet visuella studier vid Åbo Akademi. Seminariet inleddes med en utvärderingsdiskussion i grupper. Frågor som diskuterades i grupperna var:

1. Vilka idéer har projektet Vårkultur väckt?
2. Hur kan vi fortsätta?
3. Finns behov/intresse av förening?

Här följer en sammanfattning av gruppernas diskussioner:

- Brett tema och bred målgrupp (för brett?). Det handlar om foto som konst och fotandet rent allmänt.
- Det är viktigt att träffa andra fotografer, viktigt samlas för att få hjälp att lösa praktiska problem.

- Fotovandringar och fotosnack har varit lyckade, och kan ev. fortsätta årligen. Pargas stad planerar återkommande fototema varje år i maj.
- Geografin är en utmaning.
- Bra med olika nivåer, låg tröskel för deltagande, olika bakgrunder, olika intressen.
- Synlighet är viktigt.
- Kurser på olika nivå behövs.
- Fotoforum och dess användarvänlighet kunde utvecklas (bl.a. gränssnittet).
- Utveckla digital förvaring, hantering av bilder. Kristin Mattsson: Produforum kan kanske ordna en kurs i detta.
- Intresse finns för bred fotoförening i Pargas, för allt möjligt inom fotande.
- Diskussionsforumet (fotoforum) skulle skötas av föreningen.

Efter gruppdiskussionerna diskuterades temat "Att bli till i bilden – samtal om foton och budskap". Fred Andersson höll en intressant inledning om fotots betydelse, olika bildverkligheter och hur man skapar sin identitet via bilder. Därefter fortsatte diskussionen i en paneldebatt under ledning av Jenny Wiik. I panelen deltog Fred Andersson, Anna Franck, Renja Leino och Göran Torrkulla.

Dagen avslutades med middag och till sist vernissage på Hans G Hästbackas utställning Black Box III.

På Fred Anderssons blogg kan man läsa om seminariet. Andersson är koordinator och lärare i programmet visuella studier i Åbo Akademi.

<http://blogs.abo.fi/visuellastudier/2012/06/20/bildverklighet/>

Från Fotoklubben Pictura vid ÅA deltog en rätt stor grupp i seminariet. Deras kommentarer om dagen kan läsas här: <http://fotoklubben.fi/?p=936> .

Konklusioner och tankar om fortsättning

Avslutningsvis kan man konstatera att temat var stort och ambitiöst. Alla planer förverkligades inte, men målen nåddes och temat fick synlighet och engagerade både fotografer och allmänheten. Fotografering och fotokonst intresserar. Förhoppningsvis får projektet en fortsättning och eventuellt grundas en fotoförening som följd av VårKultur 2012.

Kanske vi även i fortsättningen får diskutera fotografering på åboländska fotodagar, förhoppningsvis får vi delta i flera fotovandringar och –maraton och se många utställningar. Kanske diskussionen på fotoforum tar fart så småningom – det erbjuder fina möjligheter att lägga upp och diskutera bilder, samt även diskutera fotografering på andra sätt. Och kanske någon förverkligar tanken om fotokonst på elskåp i Åboland?